

امتحانات متمرکز سطح ۲

مهر ۱۳۹۰-۹۱

هر مدرسه

کتابخانه	۲۲۰
کتاب	۹۰/۶/۲۶
نویسنده	فقه استدلالی ۲
کتاب	عروض نهجیه در فقه الاستدلالی
موضوع	جهد بر تکالیف، صلاه و صوم (ص ۲۰۰-۱۱۹)

شماره نام صحیح اول	نوع سوال	نوع سوال
شماره نام صحیح دوم	نوع سوال	نوع سوال

نام و نام خانوادگی: ..... شماره: ..... مدرسه: ..... شهرستان: ..... نام استاد: .....

۱- با توجه به آیه شریفه «أقم الصلاة لدلوك الشمس» نظر مصنف درباره ابتدای وقت نماز ظهر چیست؟ چرا؟ ص ۱۲۳

- الف. مضمی فترة من الزوال. للروایات الواردة فی ذلك.
- ب. زوال الشمس، لأن معنى دلوك الشمس هو زوالها.
- ج. مضمی فترة من الزوال، لترجیح الروایات المعارضة.
- د. زوال الشمس، للمسیرة المتسرعة بعد إجمال الآية.

۲- با توجه به «اشتباه طهارت از حدث و خبث در نماز» کدام گزینه صحیح است؟ ص ۱۳۳

- الف. المصلی مع الحدث لا یعید إلا إذا كان جاهلاً.
- ب. المصلی مع الحدث یعید ناسياً كان أو جاهلاً.
- ج. المصلی مع الخبث لا یعید إلا إذا كان جاهلاً.
- د. المصلی مع الخبث یعید ناسياً كان أو جاهلاً.

۳- آیا به نظر مصنف حدیث «لاتعاده» بر صحت نماز کسی که تکبیر الاحرام نماز را فراموش کرده دلالت دارد؟ چرا؟ ص ۱۲۲

- الف. بلیه، چون اطلاق مستنی منه شامل ترک سهوی تکبیر الاحرام می شود.
- ب. خیر، چون اطلاق مستنی شامل ترک سهوی تکبیر الاحرام می شود.
- ج. بلیه، چون آیه، روایت ناظر به کسی است که تکبیر را فراموش کند.
- د. خیر، چون روایت ناظر به کسی است که وارد نماز شده باشد.

۴- در چه نمازهایی لازم است که امام جماعت «تبت امامت» داشته باشد؟ ص ۱۶۹

- الف. صلاة العیدین الواجبة و الجمعة.
- ب. مطلق صلاة العیدین و الجمعة.
- ج. صلاة الجمعة و الإنشقاق.
- د. صلاة العیدین الواجبة و صلاة الطواف.

۵- در کدام مورد قضاء و کفاره ی روزه (هر دو) واجب است؟ ص ۱۹۲

- الف. الشاک فی طلوع الفجر إذا ارتكب المفطر و لم ینکشف طلوعه.
- ب. الشاک فی الغروب إذا ارتكب المفطر و انکشف عدم دخوله.
- ج. الشاک فی طلوع الفجر إذا ارتكب المفطر و انکشف طلوعه.
- د. الشاک فی الغروب إذا ارتكب المفطر و انکشف دخوله.

۶- به نظر مصنف کدام گزینه در مورد «احکام اعتکاف» درست است؟ ص ۱۹۷

- الف. لا یجوز للمعتکف البیع و الشراء و شم الطیب مطلقاً.
- ب. لا یجوز للمعتکف شم الطیب أو الریحین مع التلذذ.
- ج. لا یصح الاعتکاف فی غیر المساجد الأربعة.
- د. یجوز للمعتکف المسارة لغرض دینی بقصد الغلبة.

۷- به نظر مصنف روایت «الرجل معه ثوبان فأصاب أحدهما بول و لم یدر أيهما هو و حضرت الصلاة و خاف فوتها و لیس عنده ماء

کیف یصنع؟ قال (ع) یصلی فیهما جميعاً» چگونه بر لزوم ستر در زمانی که حتی ناظری نیست، دلالت می کند؟ ص ۱۳۶

جواب: در روایت آمده کسی که یکی از دو لباس همراهش نجس شود و نداند کدامیک است و خوف فوت نماز را دارد، باید در هر دو لباس نماز بخواند حال با توجه به اینکه امام (ع) بدون آنکه از وجود ناظر با عدم آن سوال نماید بطور مطلق فرموده اند: در هر دو نماز بخواند، معلوم می شود که حتی در

۸- حکم و دلیل مذکور در عبارت «لا یلزم فی غیر الجبهة مناسیة ما یصح السجود علیه لأصالة البرائة بعد التصور فی المقترضی، فان الامر بالسجود علی الأرض و نباتها منصرفاً إلى الجبهة بخصوصها» را تبیین کنید. ص ۱۴۹

جواب: حکم در سجده فقط بیسائی است که باید تمام مناسبتیم یا چیزی داشته باشد که سجده بر آن صحیح است (یعنی خاک یا گیاهانی که خوردنی یا نوشیدنی نیستند) ولی در سایر مواضع سجده تمام مناسبتیم یا آنچه سجده بر آن صحیح است، لازم نیست.

دلیل آنچه دال بر اعتبار ما یصح السجود علیه است، منصرف به بیسائی است و شامل هفت عضو نمی‌شود، لذا در غیر بیسائی اصل برائت جاری می‌شود که دال بر عدم لزوم فرار دادن آنها بر ما یصح السجود علیه است. (ارساندن مفهوم کافی است.)

۹- تفاوت «قاعدته تجاوز» و «أصالة الصحة» را با مثال تبیین کنید. ص ۱۵۴ تا آخر

جواب: مورد فاعله تجاوز جایی است که مفصلی وارد جزء بعدی شده باشد مانند اینکه بعد از ورود در رکوع تک کند در اینکه سوره را خوانده است یا غیر. اما أصالة الصحة در جایی که هنوز وارد جزء بعدی (لاحق) نشده است نیز جاری می‌شود، مثل اینکه تک کند آیا سجده را صحیح انجام داده است یا خیر؟ بنا بر این صحت می‌گذارد هر چند که هنوز در واجب بعدی هم وارد نشده باشد. (ارساندن مفهوم با مثال‌های دیگر هم کافی است.)

۱۰- مدعا و دلیل را در عبارت «ینقطع السفر بالمرور علی الوطن ... لأن ظاهر أدلة القصر، کونه حکم القاطع لثمانية فرسخ الذی یصدق علیه خلال مجموعها عنوان المسافر و هذا غیر متحقق فیمین یمر وسط المسافة یوطنه» تبیین کنید. ص ۱۶۵

جواب: مدعا، اگر مسافر در بین هشت فرسخ از وطن خود عبور کند حکم مسافر را نخواهد داشت و نماز او تمام است.

دلیل: ادله قصر نماز مسافر، بیانگر حکم کسی است که هشت فرسخ را طی کند و در تمام مجموع این هشت فرسخ عنوان مسافر بر او صدق کند. بنابراین کسی که در بین این هشت فرسخ از وطنش عبور کند، مشمول این ادله نمی‌شود زیرا در بین مسیر به وطن رسیده و از مسافر بودن خارج شده است پس باید نمازش را کامل بخواند. (ارساندن مفهوم کافی است.)

۱۱- عبارت «تجب صلاة الجمعة تعیناً فی مرحلة البقاء دون الحدوث لأن الوجوب التعین فی مرحلة الحدوث لا دلیل علیه، فینفی بالبراءة بخلافه فی مرحلة البقاء فان دلیل علی ثبوته موجود» را توضیح دهید. ص ۱۷۴

جواب: لازم نیست ابتداءً عدهای متعددی اقامه و برگزاری نماز جمعه شوند (زیرا) دلیلی بر لزوم برگزاری ابتدائی آن نداریم (مرحله حدوث) پس برائت از وجوب جاری می‌شود و این شرکت در نماز جمعه در صورتی که برگزار شود و نمازی به سوی آن شود لازم است (مرحله بقاء) زیرا دلیل بر لزوم شرکت در نماز جمعه در صورتی که اقامه شود داریم. (ارساندن مفهوم کافی است.)

۱۲- مدعا و دلیل را در عبارت «لا یجوز ابتلاع ما وصل إلى الفم من الرأس و الصدر، لصدق الأكل أو الشرب علیه، أما مع عدم وصوله إليه فلا یصدق علیه ذلك و لا أقل من الشک فتجری البراءة.» تبیین کنید. ص ۱۸۱

جواب: مدعا، اگر اخلاط سر یا سینه وارد دهان شوند، بلعین آنها برای روزه‌دار جایز نیست.

دلیل: بر بلع اخلاط سر و سینه، خوردن یا آشامیدن صادق است، ولی اگر این اخلاط به فضای دهان نرسند، بلعین آنها اشکالی ندارد زیرا در این صورت خوردن و آشامیدن صدق نمی‌کند و اگر هم در صدق خوردن و آشامیدن شک کنیم، اصل برائت جاری می‌شود که دال بر جواز بلعین است. (ارساندن مفهوم کافی است.)

۱۳- استصحاب موضوعی را در عبارت «الشاکة فی طلوع الفجر یجوز له تناول المفطر، للاستصحاب الموضوعی.» تبیین کنید. ص ۱۹۵

جواب: اگر شخصی که می‌خواهد روزه بگیرد تک کند آیا اذان صبح شده است (که انجام مفطرات بر او حرام باشد) یا هنوز اذان نشده؟ می‌تواند با اجرای استصحاب موضوعی تمام مفطرات را انجام دهد. استصحاب موضوعی عبارت است از اینکه شخص تا دقایقی پیش از این یقین داشت که هنوز شب است و هنگام اذان صبح فرا رسیده است ولی حالا شک می‌کند، در این صورت می‌تواند بغای شب را (که موضوع برای جواز انجام مفطرات است) استصحاب کند. (ارساندن مفهوم کافی است.)

۱۴- به نظر مشهور پایان وقت نماز مغرب چه زمانی است؟ چرا؟ ص ۱۲۷

جواب: نیمه شب (نصف الليل) است، زیرا خداوند در قرآن می‌فرماید: «أم الصلاة لدلوك الشمس إلى غسق الليل» و غسق به معنای نصف شب است (نماز را از زوال شمس تا نیمه شب اقامه کن) پس معلوم می‌شود که می‌توان نماز مغرب را تا نیمه شب به جا آورد.

۱۵- دو دلیل «أشترط عقل در صحّت صوم» را بنویسید. ص ۱۸۸

جواب: ۱. بدون عقل نمی‌توان نیت صوم داشت. ۲. خطاب وجوب صوم شامل غیر عاقل نمی‌شود پس دلیلی برای صحّت صوم او نداریم. (ارساندن مفهوم کافی است.)

۹- حالات و وجوب نماز بهیم (مستنداً) م‌رای (م‌دادن و وجوه و مقتضیاتش

اطمان (۱) و سطر حضور امام را قریباً کرد - م‌رابط عارمه - مقبوله - سطر حضور امام را قریباً کرد

قول مندرج - وجوب عینی عارمه در سطر - سطر حضور امام را قریباً کرد - سطر حضور امام را قریباً کرد

۱- سطر حضور امام را قریباً کرد - سطر حضور امام را قریباً کرد - سطر حضور امام را قریباً کرد

1 | عبارت سالاكل، والشرب بلا فرق بين الصغار وعلمه و لا يبرح الصغار وغيره ولا يبرح

عندما ياكلها ويحيطها و لا يله صهيح في شربها في علمه و لا يبرح

الانجيل والتبشير، و لا توضع دمهيا في حيا من الخاط شمع، فقد مرتب في روزه شرف ان الصلح بيننا من اننا نؤمن اننا نصلح لادعنا بحور السلام

2 | شرط صحت روزه ما ذكر منه 4
3 | غير جاهل، غير بوس مانند عالم 4 با 4

4 | اشكاف و اتعريف كرد، و كمالات آيه و اننا بريد 4

5 | در سوره شرائط محمدی که حدیث اشکاف نشود، صیغه تعلق در صوبه داده، نشتر موکف با نیر نیر سید 4

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

پیمایش دوره ۹۲-۹۱

شماره سوال ۹۹

شماره برگه ۹۹

شماره برگه ۹۹

نام و نام خانوادگی	شماره پرسنلی	شماره برگه
نام و نام خانوادگی	شماره پرسنلی	شماره برگه

کتابخانه	۲۹۱۲/۲۹
کتاب	۱۳۹۲/۲/۲
موضوع	فقه استدلالی ۲
کتاب	دروس نهج‌الدیة فی الفقه الاستدلالی
موضوع	جلد اول، کتاب صلاة، ص ۱۷۵-۱۸۵ و صورتها ص ۱۷۷-۱۷۸

نام و نام خانوادگی	شماره پرسنلی	شماره برگه	شماره برگه	شماره برگه	شماره برگه

۱- مستند وجوب کدام یک از نمازهای زیر «اقتضای قاعده» است؟ ص ۱۲۱

الف. نماز میت

ب. نماز نذری

ج. نماز یومیه

د. نماز جمعه

۲- در کدام یک از صورت‌های زیر، نماز درست است؟ ص ۱۳۳

الف. الصلاة مع الحدث ناسياً

ب. الصلاة مع الحدث جاهلاً

ج. الصلاة مع الخبث نسیاناً

د. الصلاة مع الخبث جاهلاً

۳- جهت تحقق تسلیم در نماز، ادای کدام یک از سلام‌ها (السلام علیک ایها النبی و رحمة الله و بركاته؛ السلام علینا و علی عباد الله الصالحین؛ السلام علیکم و رحمة الله و بركاته)، واجب است؟ ص ۱۵۱

الف. سلام اول و دوم

ب. سلام دوم و سوم

ج. سلام دوم یا سوم

د. هر سه سلام

۴- از کدام قسمت روایت «إذا لم تدر خمساً صلیت أم اربعاً، فاسجد سجدة السهو بعد تسلیمک و انت جالس ثم سلم بعدهما» استفاده می‌شود که این روایت مربوط به شک بعد از سجده دوم است؟ ص ۱۵۷

الف. عبارت «إذا لم تدر»

ب. فعل ماضی «صلیت»

ج. عبارت «ثم سلم بعدهما»

د. عبارت «فاسجد سجدة السهو»

۵- (با صرف نظر از مشخص‌های احتمالی و سایر ادله) روایت «قلنا له: الصلاة فی جماعة فریضة هی؟ فقال: الصلاة فریضة و لیس الجماعة بمفروض فی التلوآت کلها و لکنه سنة» بر چه حکمی دلالت دارد؟ ص ۱۶۷

الف. عدم مشروعیت جماعت در غیر فرائض

ب. استحباب جماعت فقط در نمازهای یومیه

ج. استحباب جماعت در همه نمازهای واجب

د. استحباب جماعت حتی در توألت به دلیل اطلاق روایت

۶- کسی که از اتیان خصال کفاره‌ی افطار، عاجز است چه وظیفه‌ای دارد؟ ص ۱۹۲

الف. یکفیه الاستغفار؛ و اذا تمکن وجبت علیه الکفارة.

ب. ان کان افطاره عن حرام ینجب علیه تحصیل التمکن.

ج. یکفیه الاستغفار؛ و لیس علیه الکفارة حتی بعد التمکن.

د. لیس علیه شیء؛ لان القدرة من الشروط العامة للکالیف.

۷- بعضی از فقهاء، با استناد به روایت «لکل صلاة وقتان و اول الوقت افضل» و لیس لأحد أن يجعل آخر الوقت وقتاً الا فی عذر من غیر علة حکم کرده‌اند به فرد مختار نمی‌تواند نمازش را از اول وقت تاخیر بیاندازد. اشکال مصنف به این استدلال چیست؟ ص ۱۲۵-۱۲۶

الف. عذر جازب

تأخیر بران چه عذر است؟ عذر جازب

۸- آیا قلمه، ساختمان کعبه است یا مکتبی که کعبه در آن قرار دارد؟ چرا؟ دو دلیل بنویسید. ج ۱ ص ۱۳۳ - ۲ نمره

جواب: کعبه مکتبی است که کعبه در آن مسقف است. (۱۳۳ - نمره)

۱- اگر قلمه، همان ساختمان باشد، لازم است که در صورت خراب شدن آن ساختمان، قلمه هم از بین برود (و با بازسازی مجدد هم قلمه باز خواهد گشت). (۱۳۳ - نمره)

۲- اگر قلمه، همان ساختمان باشد، بنا بر این که در مکتب‌ها همیشه که از ساختمان کعبه بالاتر یا پایین تر است، باطل خواهد بود؛ زیرا تنها به سوی قلمه نماز نمی خوانند. (۱۳۳ - نمره)

۹- عبارت «عند شك المكلف في نية الصلاة ظهراً او عصراً ينويها ظهراً ان لم يأت بها قبلاً و الا بطلت» را تبیین نموده و دلیل دو حکم مذکور را بنویسید. ص ۱۳۶ و ۱۴۰ - ۲ نمره

جواب: شخصی که نماز خود را شروع کرده ولی نیت ظهیر کرده یا عصر، این شخص دو حالت دارد: یا نماز ظهرش را اقبلاً خوانده و یا نماز ظهرش را خوانده است. در صورت اول، نماز باطل صحیح است و باید نیتش را بر ظهر تثبیت کند؛ در صورت دوم، نماز باطل باطل است. (۱۴۰ - نمره)

دلیل دو حکم: ۱- نماز یعنی در صورت اول، صحیح است؛ چون در واقع با نیت نماز ظهر نموده است یا نیت نماز عصر اگر نیت نماز ظهر نموده باشد نماز او درست است و هیچ بختی ندارد چون وظیفه اش هم ظهر بوده و حالا نیت را بر همان ظهر تثبیت می کند؛ و اگر نیت نماز عصر نموده باشد باید نیتش را به ظهر برگرداند؛ که با نیت نیت بر ظهر، این کار را می کند، تعبد است در این صورت ظاهر است؛ و لذا کسی که نماز سابق را خوانده و نماز لاحق را شروع کرده باشد نماز او با نماز باطل باطل است. (۱۴۰ - نمره)

۲- نماز یعنی در صورت دوم، باطل است؛ چون در فرض تصور است که در یکی نماز قبلاً باطل است، تصحیح آن در دو فرض عبارتست از فرض اول: اگر برای این نماز نیت عصر نموده باشد، نماز باطل صحیح بوده و حالا نیت بر ظهر می تواند نماز را ادامه دهد فرض دوم: اگر برای این نماز نیت ظهر نموده باشد، نماز باطل صحیح است؛ یعنی نماز باطل است و با نیت بر ظهر که تعبد است در نماز سابق به نماز لاحق، مشروع نیست. (۱۴۰ - نمره)

۱۰- در مورد حدیث «لا تعاد الصلاة الا من خمسة: الظهور و الوقت و القبلة و الركوع و السجود» ادعا شده که این حدیث نمی تواند صحیح نماز را در صورت زیادی سهوی تکبیرة الاحرام اثبات کند. دلیل این ادعا را بیان نموده و جواب مصنف به آن را ذکر کنید. ص ۱۴۲ - ۲ نمره

جواب: حدیث مذکور صحیح است؛ زیرا در حدیث مذکور، «لا تعاد الصلاة الا من خمسة» یعنی اگر کسی نیت نماز را در پنج مورد از پنج مورد مذکور در حدیث مذکور، از بین ببرد، نماز او باطل است. در مورد ادعا شده که این حدیث نمی تواند صحیح نماز را در صورت زیادی سهوی تکبیرة الاحرام اثبات کند، باید دید که آیا در حدیث مذکور، «لا تعاد الصلاة الا من خمسة» یعنی اگر کسی نیت نماز را در پنج مورد از پنج مورد مذکور در حدیث مذکور، از بین ببرد، نماز او باطل است. در مورد ادعا شده که این حدیث نمی تواند صحیح نماز را در صورت زیادی سهوی تکبیرة الاحرام اثبات کند، باید دید که آیا در حدیث مذکور، «لا تعاد الصلاة الا من خمسة» یعنی اگر کسی نیت نماز را در پنج مورد از پنج مورد مذکور در حدیث مذکور، از بین ببرد، نماز او باطل است. (۱۴۲ - نمره)

جواب: این حدیث صحیح است؛ زیرا در حدیث مذکور، «لا تعاد الصلاة الا من خمسة» یعنی اگر کسی نیت نماز را در پنج مورد از پنج مورد مذکور در حدیث مذکور، از بین ببرد، نماز او باطل است. در مورد ادعا شده که این حدیث نمی تواند صحیح نماز را در صورت زیادی سهوی تکبیرة الاحرام اثبات کند، باید دید که آیا در حدیث مذکور، «لا تعاد الصلاة الا من خمسة» یعنی اگر کسی نیت نماز را در پنج مورد از پنج مورد مذکور در حدیث مذکور، از بین ببرد، نماز او باطل است. (۱۴۲ - نمره)

۱۱- مکلفی بعد از وقت نماز، شک نموده که آیا نمازش را در وقت خوانده یا نه. اگر روایت (و دلیل خاص) در مورد این مسأله صادر نشده باشد، چگونه می توان عدم وجوب قضا را اثبات نمود؟ ص ۱۵۵ - ۱/۵ نمره

جواب: با خروج وقت، بر عهده نماز است. با یا سوال از آن شخص است. قطعاً باطل شده است. (نمره) و شک داریم که آیا «مر به قضاء» صادر شد و قضا را واجب میدانند، که این شک بعد از اتمام نماز می باشد. (۱۵۵ - نمره)

۱۲- اگر اقامه ده روز، با دو قید «عزم بر اقامه» و «توالی ده روز» همراه باشد، قاطع سفر است. چگونه می توان از صحیحی «اذا دخلت ارضاً فایقنت ان لك بها مقام عشرة ايام قاتم الصلاة»، هر یک از آن دو قید را استفاده نمود؟ ص ۱۶۵ و ۱۶۶ - ۲ نمره

جواب: هر دو قید لازم است؛ به عین تعریف قاطع است. «اقل» (۱۶۵ - نمره)

توالی ده روز لازم است؛ مثلاً شش ظهر، یک عصر، در «عشره» در «عشره» هر دو بودن ضروری است. (۱۶۶ - نمره)

۱۳- در چه نمازهایی، امام جماعت هم باید نیت جماعت کند؟ چرا؟ ج ۱ ص ۱۶۹ - ۲ نمره

جواب: نماز جمعه و نماز عید فطر و نماز عید قربان. (۱۶۹ - نمره)

دلیل و توضیح: نماز در این موارد، مشروط به «جماعت بودن» است، پس تمام جماعت بر نیت از قصد و دانسته نمایند تا نمازش به صورت صحیح معتقد شود. (۱۶۹ - نمره)

۱۴- با توجه به اینکه بقاء عمدی بر جنابت تا طلوع فجر، مفطر صوم است؛ نظر مصنف درباره روایت «كان رسول الله ﷺ يصلي صلاة الليل في شهر رمضان ثم يجنب ثم يؤخر الغسل متعمداً حتى يطلع الفجر» چیست؟ ص ۱۸۲ و ۱۸۳ - ۱/۵ نمره

جواب: این روایت از ابن ماجه روایت شده است. در حدیث مذکور، «متعمداً» به معنی «کلی» که بر شأن بودن این عمل او بقاء عمدی بر جنابت است، اشاره دارد. (۱۸۲ - نمره)

در صورتی که...

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

«ويعتبر في السائر مضافاً الى طهارته اباخته على المشهور» دليل اعتبار مباح بودن لباس مصلی را نوشته و بگویند نتیجه استدلال مزبور، اباحه جمع لباس است یا خصوص سائر عورت؟ ص ۱۳۷ - ۲ نمره

قد يستدل على الاعتبار بان الستر حيث اتمه واجب في الصلاة فلا يجوز ان يكون بالمعصوب لاستحالة ان يكون الحرام مصداقاً للواجب . و نتيجة ذلك اعتبارها في خصوص السائر للمعورة.

۹. تفاوت تکبيرة الاحرام با ديگر ارکان نماز در غير نماز جماعت چيست؟ ص ۱۳۱ - ۲ نمره

تکبيرة الاحرام رکن تبطل الصلاة بتركه عمداً او سهواً كما تبطل بزيادته العمدية دون الهوية . بخلاف باقى الارکان فانها تبطل الصلاة بالزيادة والتقصير فيها عمداً وسهواً.

۱۰. «ولا يمكن التمسك باطلاق المستثنى منه في حديث «لا تعاد» لنفي بطلان الصلاة او ترك تكبيرة الاحرام سهواً» ضمن بيان حديث «لا تعاد» بگویند مراد

از مستثنى منه چيست؟ دليل متن فوق را بنویسید. ص ۱۴۲ - ۲ نمره

مستثنى منه : عدم اعاده نماز (صحت نماز)

حديث لا تعاد: عن ابى جعفر (عليه السلام) : لا تعاد الصلاة انا من خمسة : الظهر و الوقت و القبلة و الركوع و السجود

دليل : لكونه ناظراً الى من دخل في الصلاة والتارك للتكبير و لو سهواً لا يكون داخلاً في الصلاة.

۱۱. حکم شك را در فروض داده شده پیدا کنید. ص ۱۵۳ - ۲ نمره

الف) الشاك بين الاثنين والثلاث من الرباعية بعد اتمام الذكر الواجب للسجدة الاخيرة (۶) (۱) بينى على الاربع و يحتاط برکعتين من قيام و رکعتين من جلوس

ب) الشاك بين الاربع والخمس بعد ذكر السجدة الاخيرة (۵) بينى على الاربع و يحتاط برکعة قائماً و يسجد سجدي السهو

ج) الشاك في فعل بعد الدخول في غيره (۴) بينى على الصحة ان لم يدخل في غيره

د) الشاك بين الاثنين والثلاث و الاربع بعد اتمام الذكر الواجب للسجدة الاخيرة (۱) بينى على تحققه و اذا كان قبله بأقرب به

۵) بينى على الاربع و يسجد سجدي السهو

۶) بينى على الثلاث و يحتاط برکعة قائماً او رکعتين جالساً

۱۲. قواعد سفر را بيان کرده و بگویند مراد از قاطعت چيست؟ ص ۱۶۵ - ۲ نمره

ينقطع السفر : ۱- بالمرور على الوطن ۲- العزم على الإقامة عشرة ايام متوالية في مكان واحد ۳- البقاء في مكان واحد ثلاثين يوماً مع التردد المراد من

القاطعة ، وجوب الاتمام للصلاة . في مسافات قليلة . مسافات يديره مسيرى نورد

۱۳. عبارت «يشترط في صحة الصوم ..... الخلو من السفر الموجب للقصر انا السفر مع الجهل او من الوطن وما يحكمه بعد الزوال او اليه او ما يحكمه قبل

الزوال» را توضیح دهید. ص ۱۵۹ و ۱۸۷ - ۲ نمره

در صحت صوم شرط است خلو از سفری (مسافر نبودن) که موجب قصر نماز است در چند مورد روزه مسافر صحيح است ۱- مسافری که جاهل به لزوم

افطار باشد ۲- مسافری که بعد از ظهر از وطن خارج شود ۳- مسافری که بعد از ظهر از جایی که قصد داشته ده روز آنجا اقامت کند . به سفر رود ۴-

مسافری که قبل از ظهر به وطن برسد. ۵- مسافری که قبل از ظهر به جایی برسد که قصد دارد ده روز در آنجا اقامت کند.

۱۴. خصال كفارة افطار روزه ماه رمضان را نوشته و بگویند به نحو تخییر است یا ترتیب ؟ طریقه جمع بین دو طایفه از اخبار را در این رابطه بیان کنید.

ص ۱۹۲ - ۲ نمره

عق رقبه - صوم شهرين متتابعين - اطعام ستين مسكيناً

مشهور می گویند علی نحو التخییر است وقيل على نحو الترتيب.

در این رابطه دو طایفه از اخبار وجود دارد برخی می گویند علی نحو التخییر است و برخی از اخبار گویند علی نحو الترتيب است ويمكن الجمع بمجمل الثانية

على الاستصحاب بقريئة الاولى .

۱۵. شرط مکان اعتكاف را نوشته و بگویند چه اموری بر معتكف حرام است؟ ص ۱۹۷ - ۲ نمره

الاعتكاف هو اللبس في المسجد بقصد العبادة . ولا بد ان يكون المسجد جامعاً لجماعة صحيحة ولا يجوز للمعتكف مباشرة النساء بالجماع و لا يشم الطيب او الرياحين مع

التلذذ ولا البيع و لا الشراء ولا المارة على امر دنيوى او ديني اذا كان بقصد الغلبة ولا الخروج الا للحاجة لا بد منها و لو خرج فلا تبعث تحت الضلال.

نمبره	عددی	حرفی	نام مصحح
اول			
دوم			
تاریخ: ۸۹/۶/۲۳			ساعت: ۹ صبح

امتحانات مقدماتی دوره عمومی

فروردین ۸۹-۸۸

جوابیه

عنوان: فقه استدلالی ۲
کتابچه دروس تمهیدی در فقه استدلالی و ششم هفت ساله
محدوده: صلاة و صوم
نمره: ۲۰
مهلت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

۱. قاعده «الانتغال یقینی يستدعی الفراغ یقینی» دلیل کدام یک از فروع زیر است؟
 الف) منتصف الليل . نصف ما بین العروب الی طلوع الفجر لا طلوع الشمس
 ب) لا تجزئ الصلاة الآ مع احراز دخول الوقت
 ج) ان دخول الوقت یشت بالعلم والیقین
 د) علامة الفجر التبین التقديری دون الثقلی
۲. گزینہ صحیح را تعیین کنید. ص ۱۳۹ - ۰/۵
 الف) لا تلزم نية القضاء والاداء عند تردد ما اشتغلت الذمة به بينهما
 ب) يلزم الجمع بين نية القضاء والاداء عند تردد ما اشتغلت الذمة به بينهما
 ج) لا تلزم نية القضاء عند اشتغال الذمة بالقضاء
 د) يعتبر تعيين الصلاة اذا كانت سالحة لوجهين فعند الشك في نيتها طهرا او عصرا . بطلت
۳. کدام گزینہ صحیح نیست؟ ص ۰/۵
 الف) الركوع ركن تبطل الصلاة بزيادته ونقصه عمداً وسهواً مطلقاً
 ب) لا تبطل الصلاة بزيادة او نقص احدی السجدتين سهواً
 ج) الظن بعدد الركعات بحكم اليقين بخلافه في الافعال فانه يحكم اليقين
 د) من ادى على التيام في بعض الصلاة بنفس سواء في ذلك التيمم والجمعة
۴. در باب نماز جماعت کدام گزینہ صحیح نیست؟ ص ۱۶۷ - ۰/۵
 الف) لا يشترط في انعقاد الجماعة في الترائف اليومية . نية الامام الامامة
 ج) تستحب الجماعة في الترائف كلها كتحدا صلاة الطواف
 د) لا تشترط الجماعة في التوافل مطلقاً
۵. کدام گزینہ در باب مفطرات صوم ، صحیح است؟ ص ۱۷۹ - ۰/۵
 الف) لو قصد الجماع وشك في الدخول فلا شيء . عليه لانصراف الامارات النهي عن قصد ارتكاب المنظر
 ب) لو قصد الجماع وشك في بلوغ مقدار الحشفه فلا يجب القضاء ولا الكفارة
 ج) لو قصد الجماع وشك في الدخول فعليه القضاء دون الكفارة
 د) من المفطرات . القاء على الجنابة حتى يتلغ الفجر
۶. کدام گزینہ از شرائط صحت صوم است؟ ص ۱۸۷ - ۰/۵
 الف) الخلو من الحيض والنفاس والاستساضه الكثيرة
 ج) الخلو من المرض
 د) الخلو من خوفه المرض المضر
۷. صحیح و غلط را در گزینہ های زیر تعیین کنید. ص ۱۳۳ - ۲
 الف) المصلی مع الحدث بعيد لو كان جاهلاً لا ناسياً
 ب) المصلی مع الحدث بعيد مع النسيان دون الجهل
 ج) المصلی مع الحدث بعيد و لو كان ناسياً او جاهلاً
 د) المصلی مع الحدث بعيد مع الجهل دون النسيان

حدیثی است که در آن آمده است که هر کس نماز را با نیت صحیح بخواند و در آن غلطی کند ، آن نماز صحیح است .

غلط ☒	صحیح ☐
غلط ☐	صحیح ☒
غلط ☐	صحیح ☒
غلط ☒	صحیح ☐

و با توجه به نصوص دال بر اعتبار شرطیت ایمان در صوم، آیا ایمان در صحت صوم شرط است یا خیر؟ توضیح دهید. ص ۱۸۸ - ۱۸۹ - ۱۹۰
 خیر، زیرا روایت مذکور، ناظر به قبولی اعمال است یعنی بالارقتن عمل به ساحت قدس الهی و قبولی اعمال با صحت اعمال فرق می کند صحت
 اعمال که معنی تحقق امتثال و فراغ ذمه مکلف است.

۹. با توجه به احکام روزه، جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. ص ۱۹۲ - ۱۹۳ - ۱۹۴

الف) لایصح یمن علیه القضاء الصوم الندبی. (خارج از محدوده است)

ب) کفارة الإفطار بخیرة بین الحصال التلات و العاجز یکفیه الاستغفار ۷۵/نمره

ج) لایتحقق الإفطار و وجوب القضاء بموجبات الإفطار أأ مع العمد و الاختیار فیما عدا البقاء علی الجنابة ۷۵/نمره

۱۰. دلیل بر «الشاک فی طلوع الفجر یجوز له تناول المفطر» را بنویسید. ص ۱۹۵ - ۱۹۶

دلیل جواز تناول مفطر در فرض مزبور: ۱) استصحاب موضوعی (لیل) ۲) استصحاب حکمی (جواز) ۳) براءة (براهة از وجوب امساک) ذکر یک دلیل
 کفایت می کند

۱۱. اقسام استثناء را در عبارت «یشترط فی صحة الصوم الخلو من السفر الموجب للقتصر أأ السفر مع الجهل او من الوطن و ما بحکمه بعد

الزوال أو الیه أو الی المل الذي یعزم فیہ علی الاقامة قبل الزوال» به طور جداگانه توضیح دهید. ص ۱۸۷ - ۱۸۸

فروع مذکور در استثناءات: در سه فرض، روزه در سفر صحیح است ۱) سفر با جهل به لزوم افطار ۲) سفر از وطن یا آنچه در حکم وطن است بعد از
 زوال

۳) در بازگشت از سفر به وطن یا جائی که قصد اقامت ده روز دارد قبل از زوال

۱۲. در رابطه با اعتکاف به سوالات زیر پاسخ دهید. ص ۱۹۷ - ۱۹۸

الف) اعتکاف را تعریف کنید.

هو اللبث فی المسجد بقصد العبادة

ب) شرایط صحت اعتکاف را بنویسید.

لا یصح الا مع الصوم ولا یكون اقل من ثلاثة ولا بد ان یكون المسجد جامعاً لجماعة صحیحة

ج) علت «لا یجوز للمعتکف مباشرة النساء بالجماع» را بنویسید.

عدم جواز مباشرة النساء قول خداوند و لا تباشرهن وانتم عاکفون فی المساجد - و موثقه حسن بن الجهم

اختصاص حرمت به جماع اصل برائت بعد از قصور مقتضی

عاصم بن یونس

امتحانات تمرکز سطح ۲

سال ۱۳۹۰-۹۱

پروردگار

کتابخانه	۲۰۴
شماره سند	۱۰۰۰۱۳۱
تاریخ	۹۰/۰۳/۲۲
موضوع	فقه استدلالی ۲
کتاب	دروس تفسیری فی الفقه الاستدلالی
جلد اول	صلوات و رسوم (ص ۶۰-۱۲۱)

شماره برگه اول	شماره برگه دوم	شماره برگه سوم
شماره برگه چهارم	شماره برگه پنجم	شماره برگه ششم

نام و نام خانوادگی: _____ نام پدر: _____ نام خانوادگی: _____

۱- گزینه نادرست را در مورد «احکام الشکوک» مشخص کنید. ص ۱۵۲ اما توجه به صحت تمام گزینه ها سوال ۱ حذف و سوره آن برای سوال ۱۲ منظور گردد

- الف. الشاک فی فعل بعد الدخول فی غیره. یعنی علی تحقیقه.
- ب. الشاک فی صحة المانی به. یعنی علی الصحة مطلقاً.
- ج. الشاک فی جزءه أو شرطه بعد القراح. لا یلتفت.
- د. من سک فی أدائه للصلاة فی الوقت. یلزمه فعلها.

۲- کدام گزینه در مورد «صوم مسافر» صحیح است؟ ص ۱۸۹

- الف. لا یلزم الافطار علی من سافر قبل الزوال و عاد بعده.
- ب. العائد الی الوطن قبل الزوال أو بعده. یجب علیه الافطار.
- ج. المسافر الحامل بأسل لزوم الافطار. لا یجب علیه القضاء.
- د. المسافر قبل الزوال أو بعده. یجب علیه الافطار علی السهور.

۳- نظر مصنف در مورد وجوب نماز جمعه در حالت غیبت چیست؟ ص ۱۷۴

- الف. یجب تعیناً فی مرحله الحدود و القاء.
- ب. یجب تحمیراً فی مرحله الحدود و القاء.
- ج. یجب تعیناً فی مرحله القاء لا الحدود.
- د. یجب تحمیراً فی مرحله القاء لا الحدود.

۴- گزینه صحیح را در مورد «احکام اعتکاف» مشخص کنید. ص ۱۹۷

- الف. یجوز للمعتکف البیع و السراء و الخروج مطلقاً.
- ب. لا یصح الاعتکاف فی غیر المساجد الاربعه علی الاقوی.
- ج. یجوز للمعتکف المصاراة تعرض دینی أو دنیوی بقصد العلیة.
- د. لا یجوز للمعتکف سمّ الطیب أو الریاحین مع اللذذ.

۵- به نظر مشهور پایان وقت نماز مغرب چه زمانی است؟ چرا؟ ص ۱۳۷

جواب: همه شب انصب الليل است. زیرا خداوند در قرآن می فرماید: «اقم الصلاة لذلک النسیس الی خلق الليل» یعنی سار را از زوال سس تا نیمه شب ادامه کن سس معلوم می شود که می توان نماز مغرب را تا نیمه شب به جا آورد.

۶- آیا قبله همان ساختمان کعبه است یا مکانی که کعبه در آن است؟ چرا؟ دو دلیل بنویسید. ص ۱۳۳

جواب: قبله مکانی است که کعبه در آن است. زیرا
الف. اگر قبله همان ساختمان باشد. لازم است این سس که در صورت حراب شدن آن ساختمان قبله هم از بین برود و یا بازسازی مجدد هم قبله بار نگردد.
ب. اگر قبله همان ساختمان باشد. نماز افرادی که در مکانهایی هستند که از ساختمان کعبه بالاتر یا پایین تر است. باطل است زیرا آنها به سوی قبله نماز نمی خوانند! در حالیکه نماز آنها صحیح است.

۱۷۸ - ۱ - نمره

۱۵- چهار شرط از شرایط صحت صوم را بنویسید. ج ۱ ص ۱۷۸ - ۱ - نمره

۱۶- با توجه به عبارت: «و اما ان الجاهل بالمغزیه كالعالم فعمله بائه عامد و قاصد، غایبه لا یعلم بالمغزیه، فتشمكه اطلاق ادله المغزیه»؛ به دو سوال ذیل، پاسخ دهید. ج ۱ ص ۱۹۳ - ۲ - نمره

الف) مدعا چیست؟

ب) دلیل آن را تشریح نمایید.

جواب: شرط اول است که اگر جاهل به مغزیت فلان عمل استلزاماً بنفس او عمل شود، روزی است همانند مرتکبی که علم به مغزیت آن کسی نیست. (۱۵۱ نمره)

جواب این جهل یا توجه و یا قصد و بدون سبق و غفلت، قصد انجام «مغزیه» یا نموده است؛ لذا از روی عمد، با قصد و بدون هیچ گونه فراموشی، مغزیه را انجام می دهد. البته علم به مغزیت این عمل نیست؛ ولی عالم بیرون به حکم، تأییدی در قصد ندارد و قصد را از بین نمی برد. در نتیجه، اطلاق ادله ای که مغزیت برخی را نسبت می کند، شامل عملی که این شخص جاهل مرتکب شده هم می شود. (۱۵۱ نمره) اشاره به جواب با هر تعبیری کفایت می کند.

جاهل، مغزیه، شیخ علم است

علم حاصل از علم عام

جاهل کسی که مرتکب فعلی شده بخانه آن عملی ناکلمه
با العلمین علم و در علم است

شکایت علیه آقایان... تقاضای حقوق... (۱۳۳۰ هجری قمری)

امتحانات عمومی سطح ۲

شماره دوره ۹۱-۹۰

موضوع

کتاب	۱۱۲-۲/۲۵
نویسنده	۹۱/۲/۳۰
موضوع	فقه استدلالی ۲
کتاب	دروس نهجیه فی الفقه الاستدلالی
موضوع	حدود اول کتابهای صلاة و صوم (ص ۲۰۰-۲۱۹)

رشته		
بافتا	۱۰ صبح	۲۰ عصر
شماره برگه	شماره برگه	شماره برگه
شماره برگه	شماره برگه	شماره برگه

نام و نام خانوادگی: ..... شهرت: ..... مدرسه: ..... شهر: ..... استان: .....

۱- دلیل ترجیح قولی که آغاز وقت نماز عشاء را بعد از نماز مغرب تعیین می کند بر قولی که آن را در هنگام سقوط شفق تعیین می کند، چیست؟ ص ۱۲۷

- الف. قوت سند
- ب. اجماع اصحاب
- ج. اخلاق آیدی غسق
- د. مطابقت با شهرت فتوایی

۰/۵

۲- با توجه به «اعتبار طهارت از حدث و خبث در نماز» کدام گزینه صحیح است؟ ص ۱۲۳

- الف. المصلی مع الحدث بعد ناسیاً کان أو جاهلاً.
- ب. المصلی مع الحدث لا یبعد إلیا إذا کان جاهلاً.
- ج. المصلی مع الخبث لا یبعد إلیا إذا کان جاهلاً.
- د. المصلی مع الخبث بعد ناسیاً کان أو جاهلاً.

۰/۵

۳- آیا امام جماعت باید نیت اصاعت داشته باشد؟ چرا؟ ص ۱۶۹

- الف. بله، زیرا مفهوم جماعت مقوم به نیت است.
- ب. خیر، زیرا دلیلی بر اعتبار این شرط نداریم.
- ج. بله، زیرا اطلاق أدله بر این شرط دال است.
- د. خیر، زیرا اعتبار این نیت در نماز لغو است.

۰/۵

۴- نظر مصنف در مورد وجوب نماز جمعه در عصر غیبت چیست؟ ص ۱۷۴

- الف. يجب تعییناً فی مرحلة الحدوث و البقاء.
- ب. يجب تخیراً فی مرحلة الحدوث و البقاء.
- ج. يجب تخیراً فی مرحلة البقاء لا الحدوث.
- د. يجب تعییناً فی مرحلة البقاء لا الحدوث.

۰/۵

۵- کدام گزینه در مورد «صوم مسافر» صحیح است؟ ص ۱۸۹

- الف. لا یلزم الافطار علی من سافر قبل الزوال و عاد بعده.
- ب. العائد الی الوطن قبل الزوال أو بعده، يجب علیه الافطار.
- ج. المسافر الجاهل بأصل لزوم الإفطار، لا يجب علیه القضاء.
- د. المسافر قبل الزوال أو بعده، يجب علیه الإفطار علی المشهور.

۰/۵

۶- به نظر مصنف کدام گزینه در مورد «احکام اعتکاف» درست است؟ ص ۱۹۷

- الف. لا یجوز للمعتکف البیع و الشراء و شمّ الطیب مطلقاً.
- ب. لا یجوز للمعتکف شمّ الطیب أو الریاحین مع التلذذ.
- ج. یجوز للمعتکف المماراة لغرض دینی بقصد الغلبه.
- د. لا یصح الاعتکاف فی غیر المساجد الأربعة.

۰/۵

۶- برای هر یک از احکام ذیل یک دلیل بنویسید. ص ۱۲۹ و ۱۳۱

الف) «لا تجزى الصلاة الا مع إحراز دخول الوقت» ص ۱۲۹

جواب: ۱. زیرا استعمال یقینی، اقتضاء دارد که یقین به برآهت تحصیل شود و در اینجا یقین به برآهت از تکلیف نماز سی‌آید مگر وقتی که دخول وقت را احرار ندانیم و سپس نماز بخوانیم. ۲. زیرا استحباب مقتضی عدم دخول وقت است پس اگر بدون احرار دخول وقت نماز بخوانیم گویا قبل از وقت نماز خوانده‌ایم و این نماز مجزی نیست. (یکی از این دو دلیل کافی است.) (۱۱ نمره)

ب) «قصد المرور بالوطن، مانع من الحکم بالقصر و إن لم يتحقق المرور به فعلاً» ص ۱۶۲

جواب: ظاهر دلیلی دال بر اعتبار قصد، این است که قصد از همان ابتدا به مسافتی تعلق بگیرد که در طول آن مسافت عنوان مسافر صادق باشد و یا قصد گذر از وطن. عنوان مسافر در تمام مسیر صدق نمی‌کند. (۱۱ نمره)

۸- آیا قبله، همان ساختمان کعبه است یا مکانی که کعبه در آن است؟ چرا؟ دو دلیل بنویسید. ص ۱۳۳

جواب: قبله، مکانی است که کعبه در آن است. (۵/۰ نمره) زیرا: ۱. اگر قبله، همان ساختمان باشد، لازمه‌اش این است که در صورت خراب شدن آن ساختمان، قبله هم از بین برود و با بازسازی مجدد هم قبله باز نگردد. (۷۵/۰ نمره) ۲. اگر قبله، همان ساختمان باشد، نماز افرادی که در مکانهایی هستند که از ساختمان کعبه بالاتر یا پایین‌تر است، باطل است زیرا آنها به سوی قبله نماز نمی‌خوانند! در حالی که نماز آنها صحیح است. (۷۵/۰ نمره)

۹- آیا اطلاق مستثنی منه در حدیث «لا تعاد الصلاة إلا من خمسة: الظهر و الوقت و القبلة و الركوع و السجود» بر صحت نماز شخصی که تکبیرة الإحرام را سهواً ترک کند، دلالت دارد؟ چرا؟ ص ۱۴۲

جواب: خیر، (۵/۰ نمره) زیرا این حدیث ناظر به شخصی است که وارد نماز شده باشد و کسی که تکبیرة الإحرام را فراموش کند، اصلاً وارد نماز نشده تا عدم اعاده‌ای که در این حدیث ذکر شده شامل او شود. (۵/۱ نمره)

۱۰- با توجه به عبارت «و لا يلزم فی غیر الجبهة ماسة ما يصح السجود عليه لأصالة البرائة بعد التقصير في المقتضى فان الأمر بالسجود على الأرض و نياتها منصرف إلى الجبهة بخصوصها» حکم مسئله را با دلیل آن تبیین کنید. ص ۱۴۹

جواب: هر سجده، مواضع سبعة باید روی زمین باشد اما در بین مواضع سبعة فقط بیسنائی است که باید تماس مستقیم با زمین (یا چیزی که سجده بر آن صحیح است) داشته باشد ولی سایر اعضاء لازم نیست بر چیز خاصی قرار بگیرد. (۱۱ نمره)

دلیل: دلیلی بر وجوب تماس بودن بقیه اعضاء با زمین وجود ندارد زیرا دلیل دال بر لزوم سجده بر زمین منصرف به بیسنائی است و شامل دیگر اعضاء سجده نمی‌شود. (۵/۰ نمره) علاوه بر اینکه اصل برائت نیز دال بر عدم وجوب قرار دادن آن اعضاء بر زمین است. (۵/۰ نمره)

۱۱- تفاوت «قاعده تجاوز» و «أصالة الصحة» را با مثال تبیین کنید. ص ۱۵۴

جواب: مورد قاعده تجاوز جایی است که مصلی وارد جزء بعدی شده باشد مانند اینکه بعد از ورود در رکوع شک کند در اینکه سوره را خوانده است یا خیر. (۱ نمره) اما أصالة الصحة در جایی که هنوز وارد جزء بعدی (لاحق) نشده است نیز جاری می‌شود، مثل اینکه شک کند آیا سجده را صحیح انجام داده است یا خیر؟ بنا را بر صحت می‌گذارد هر چند که هنوز در واجب بعدی هم وارد نشده باشد. (۱۱ نمره) (ارسالیدن مفهوم با مثال‌های دیگر هم کافی است.)

۱۲- مدعا و دلیل را در عبارت «لا يجوز ابتلاع ما وصل إلى الفم من الرأس و الصدر، لصدق الأكل أو الشرب عليه، أما مع عدم وصوله إليه فلا يصدق عليه ذلك و لا أقل من الشك فتجری البرائة.» تبیین کنید. ص ۱۸۱

جواب: مدعا: اگر اخلاط سر یا سینه وارد دهان شوند، بلعیدن آنها برای روزه‌دار جایز نیست. (۲۵/۰ نمره) ولی اگر وارد دهان نشوند، جایز است. (۲۵/۰ نمره) دلیل: زیرا بر باع اخلاط سر و سینه، خوردن یا آشامیدن صادق است، ولی اگر این اخلاط به فضای دهان نرسند، بلعیدن آنها اشکالی ندارد زیرا در این صورت خوردن و آشامیدن صدق نمی‌کند. (۷۵/۰ نمره) و اگر هم در صدق خوردن و آشامیدن شک کنیم، اصل برائت جاری می‌شود که دال بر جواز بلعیدن است. (۷۵/۰ نمره) (ارسالیدن مفهوم کافی است.)

۱۳- چهار شرط از شرایط صحت صوم را بنویسید. ص ۱۸۷

جواب: ۱. اسلام ۲. عقل ۳. خلوص از حیض ۴. خلوص از نفاس ۵. خلوص از سفری که موجب قصر نماز است. ۶. خلوص از مرض مضر (چهار شرط - هر کدام ۵/۰ نمره - لازم است.)

۱۴- مدعا و دلیل را در عبارات «و أمّا أن الجاهل بالمفطرة كالعالم فعَلَّ بآته عامدٌ و قاصد، غاية لا يعلم بالمفطرة، فتشمله

	۲	
--	---	--

إطلاقات أدلّة المفطرة» تبیین کنید. ص ۱۹۳ س آخر
جواب: مدّعا: این است که جاهل از نظر حکم به بطلان روزه مانند عالم است. (۵/۰ نمره)
دلیل: از آنجا که جاهل با توجه و بدون سهو و غفلت قصد انجام «مفطرات» را دارد پس از روی عمد و با قصد و اختیار بدون هیچگونه فراموشی مفطرات را انجام می دهد. اگرچه عالم به «مفطر» بودن آن عمل نیست ولی عالم نبودن به حکم نقضی در از بین بردن قصد ندارد. در نتیجه اطلاق دلیل هایی که باطل کننده بودن «مفطرات» را ثابت می کنند، شامل شخص جاهل هم می شود. (۱/۵ نمره)

۱۵- دلیل بر «الشاک فی طلوع الفجر يجوز له تناول المفطر» را بنویسید. ص ۱۹۵
جواب: دلیل جواز تناول مفطر در فرض مزبور استصحاب موضوعی است. [یعنی استصحاب بقاء شب و عدم طلوع فجر]

	۱	
--	---	--